

Torrent Xercavins

Rubí

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: A l'oest del nucli urbà, 08191-RUBÍ
Emplaçament: A la dreta de la riera de Rubí

Coordenades:

Latitud: 41.49882
Longitud: 1.99586
UTM Est (X): 416190
UTM Nord (Y): 4594620

Classificació

Número de fitxa: 08184-88
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia: Zona d'interès
Estat de conservació: Bo
Notes de conservació: S'ha portat a terme una intervenció per a la recuperació de la part final d'aquest espai des de l'Institut Municipal del Mediambient (l'IMMA) i de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA). Com tots els elements del patrimoni natural té un alt grau de fragilitat davant els canvis a les condicions ambientals.
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat: Pública
Titular: AGÈNCIA DE L'AIGUA - Generalitat de Catalunya, Pça. Sant Jaume, BARCELONA i altres.

Fitxes associades:

[Connector biològic de Rubí](#)

[Can Xercavins](#)
[Riera de Rubí](#)

Autor de la fitxa: Juana Maria Huélamo - ARQUEOCIÈNCIA
Data de registre de la fitxa: dj., 12/10/2000 - 02:00

Descripció

El torrent és afluent de la riera de Rubí pel seu costat dret, desembocant a la mateixa davant del nucli antic de Rubí, al costat del Vapor Nou. Neix a la zona alta del terme, a la zona de can Solà, i segueix un curs en forma de S invertida, circulant en sentit NO - SE. Resulta de gran interès la gran massa arbòria que creix al costat de la masia de can Xercavins, amb un interessant bosc de pins entorn de la masia i de l'afluent dit "el Torrentó", oms a les ribes de la llera i plàtans monumentals a l'inici del camí des del pas sota el tren, fins al a masia. Quan la humitat es més intensa, una espessa catifa verda creix al llit del torrent, oferint un interessant espai verd que completa les edificacions de la masia i l'esplendor dels arbres que ombregen aquest espai natural (TURU et alí, 2000). Un dels exemplars botànics que destaquen consisteix en el roure, que es troba al costat de la masia de can Xercavins, però a tocar el torrent. A la zona de la masia de can Mir, la humitat ambiental el torrent dona una vegetació diferent de les pinedes i alzinars. El sotabosc està adaptat a les pobres condicions de llum i s'hi desenvolupen espècies com l'heura, el lligabosc, l'aríjol, la falguera, etc.. (BONELL et alí, 1999) També hi ha espècies d'arbres de ribera. En aquest tram del torrent es troben els plàtans de major mida del terme de Rubí, els quals formen una comunitat vegetal ben desenvolupada. Dins de la vall del torrent es troben diversos boscos, un d'ells, relativament a prop de la masia de can Xercavins es coneix amb el nom del bosc de can Xercavins, encara que n'hi ha d'altres, com el bosc de la Mare. A la zona que hi ha prop de la desembocadura a la riera de Rubí hi ha diversos exemplars de plàtans de gran port i frondositat. A la zona de can Xercavins hi ha una mina d'on s'extreu l'aigua per a la masia i per al rec, així com el safareig del mateix nom.

Observacions:

Se li ha donat el nom de "Torrent Xercavins", ja que el nom del torrent és anterior al de la masia, per tant, aquest hauria de ser el nom i no el de "Torrent de can Xercavins". D'altra banda, el torrent rep, també, altres noms en diferents llocs del seu recorregut: així també és conegut com a torrent de can Mir i de can Solà.

Història

El nom apareix per primer cop en un document l'any 996 parlant del torrent d'Exercavins (RUFÉ, 1984a; 1997a). S'esmenta el molí de Seniofred, fill de Girne, en un judici celebrat a l'església per a resoldre una qüestió de les aigües del torrent de Xercavins (MERINO, 1982). Existeix també una descripció de la masia de can Feliu al Cartulari de can Xercavins "situat a tramuntana amb el torrent o riera de Valltallada (torrent de Xercavins)" (RUFÉ, 1984a; 1997a). L'any 1599, els boscos eren tan grans que es demana augmentar el sou al batlle per haver molta terra boscosa i grans torrents i voltes (XERCAVINS, 1989). El 1709, els propietaris de Can Mir i Can Matarí de Baix fan uns tractes per construir o adobar una resclosa en el torrent per regar les terres (RUFÉ, 1984a; 1997a). Al segle XVIII, un important apogeu agrícola anà augmentant les necessitats d'aigua de la població, per la qual cosa, el cabal antic restà insuficient. S'hagué d'idear la rectificació del curs del torrent de can Ramoneda per a solucionar el problema. Fins llavors, aquest torrent passava pel darrera del castell i s'unia al torrent de can Xercavins. L'any 1753 s'obrí un nou curs en direcció a la riera. Es va partir la sèquia que conduïa les aigües d'aquest torrent al molí del castell i construïren el pont aqüeducte de can Claverí (GARCÍA, 1996). A més dels safareigs, la gent tradicionalment anava a rentar la roba als gorgs dels torrents, com el de can Sant Joan o a la Riera, per exemple, al costat del Vapor Nou, on s'aprofitava l'aigua neta del torrent de can Xercavins (C.R.M., 1983). El 1879, es va instal·lar a la desembocadura el Vapor

Nou. Es va fer allà per aprofitar l'aigua d'una font dita "Canadà" (BENCOMO, 1998). De la mateixa manera, al fer la fàbrica es va rectificar el curs de la riera (P.R.C., 1983).

Bibliografia

BONELL, Jordi et alii (1999) Itineraris locals de natura i excursionisme, Rubí: Centre Excursionista de Rubí - Institut Municipal de Medi Ambient de l'Ajuntament de Rubí.

BOSCH, Falet (1994) "El rierol de can Xercavins". Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 38, Contraportada. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí.

C.R.M. (1983) "Estampes descolorides. Plugues" Butlletí del Casal d'Avis - Rubí, Núm. 28, Rubí.

GARCÍA I MAJÓ, Lluís (1996) "Sant Pere de Rubí. La seva evolució de parròquia rural a urbana", Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 40, p. 340-349. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí.

MERINO, Joan Miquel (1982) "Sant Pere de Rubí a través de la documentació antiga dels segles X, XI, XII i XIII", Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 6, pp. 114-118, Rubí, Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí.

P.R.C. (1983) "Coses d'abans" Butlletí del Casal d'Avis - Rubí, Núm. 30, Rubí.

RUFÉ I MAJÓ, Miquel (1984a) Les masies de Rubí i la seva gent. Patronat del Museu-Biblioteca de Rubí.

RUFÉ I MAJÓ, Miquel (1997a) Les masies de Rubí i la seva gent. Rubí, Rubricata. El setmanari de Rubí. Caixa de Terrassa.

RUIG I GAIRÍ, Ramon (1999) "Les excursions" Rubí. Guia Local. Pp. 11-14, Ed. Hermes Comunicacions S.A.

TURU CREHUERAS, Eulàlia et al. (2000) Rubí a vista de "Rossinyol", Rubricata. Revista Mensual, núm. 2.301, Octubre 2000. S.LI. Rotimprès.

XERCAVINS REQUESENS, Jordi (1989) "L'agricultura rubinenca. Notes històriques" XXXII Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos, Vol. I, pp. 17-37, Rubí: Fundació Museu Biblioteca de Rubí - Centre d'Estudis Rubinencs.

Informació oral R. Bosch, R. Sánchez, J. Simó i E. Xercavins (novembre 2000, abril 2001)

